

Выходитъ въ Львѣвъ ще Вторника, Четверга и Суботы крѣмъ рукописъ свѣтъ) о 4-88 год. попох. Литер. додатокъ „Библиотекы найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 почат. аркушъ кожного 15-го и послѣднего дня кожного мѣсяца.

Редакція, администрація и енопедація підъ Ч. 44 улицы Галицка.

Всѣ листы, послыжкы и рекламация иложитъ переослати Гѣтъ адресою: редакція и администрація „Дѣло“ Ч. 44 ул. Галицка.

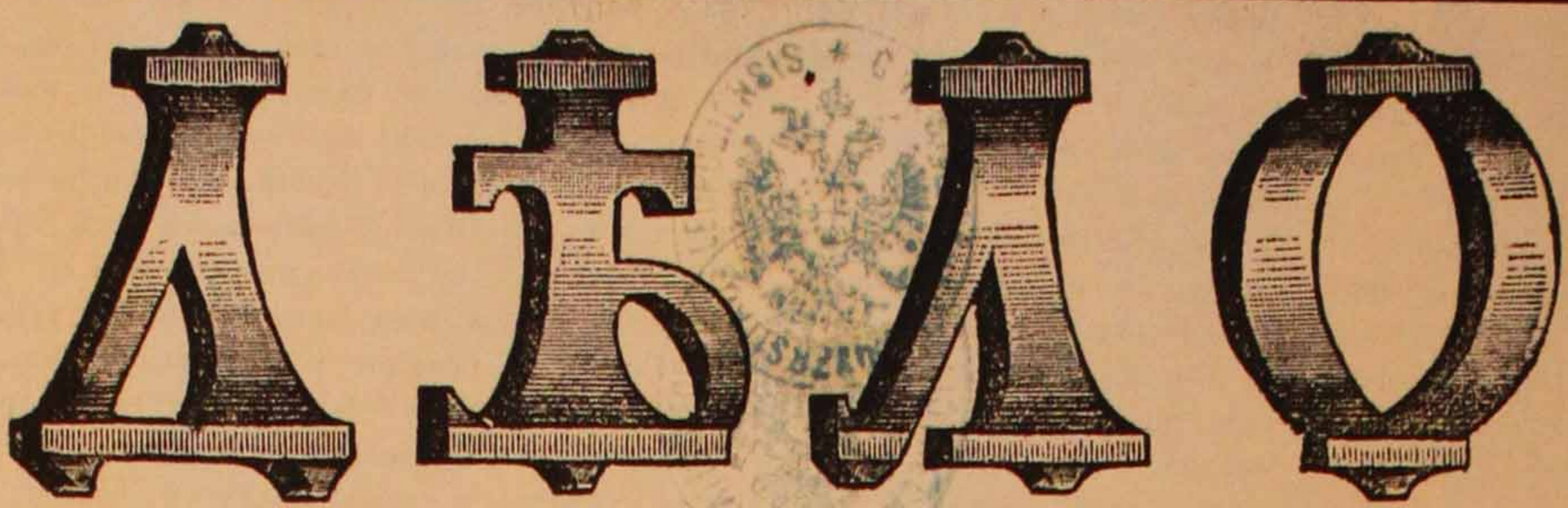
Рукописи не ввертаютъ тѣлько на попередине восторожнѣ.

Поодинокѣ число отонитъ 12 кр. а. в.

Оголошения принимаются по цѣнѣ 6 кр. а. в. бѣтъ однокъ строчки початкомъ.

Рекламация илопочатанъ вѣднѣтъ отъ порта.

Предплату иложитъ переослати ерако (найлучше почтовымъ пероказомъ) до: Администрація часописи „Дѣло“ ул. Галицка, Ч. 44.

Предплати на „Дѣло“ для Австрій: для Россіи:

на цѣлый рокъ . . . 12 вр.	на цѣлый рокъ . . . 12 рубл.
на пѣтъ року . . . 6 вр.	на пѣтъ року . . . 6 рубл.
на четверть року . . . 3 вр.	на четверть рокъ . . . 3 рубл.

съ дод. „Библиотекы“: съ дод. „Библиотекы“:

на цѣлый рокъ . . . 16 вр.	на цѣлый рокъ . . . 16 рубл.
на пѣтъ року . . . 8 вр.	на пѣтъ року . . . 8 рубл.
на четверть року . . . 4 вр.	на четверть рокъ . . . 4 рубл.

на самы додатокъ: на самы додатокъ:

на цѣлый рокъ . . . 5 вр.	на цѣлый рокъ . . . 5 рубл.
на пѣтъ року . . . 2 50	на пѣтъ року . . . 2 50кр.
на четверть року . . . 1 25	

Для Востражи, окрѣмъ Россіи:

на цѣлый рокъ . . . 15 вр.
на пѣтъ року . . . 7 50 вр.
на четверть року . . . 3 75 вр.

съ дод. „Библиотекы“: на самы додатокъ:

на цѣлый рокъ . . . 19 вр.	на цѣлый рокъ . . . 6 вр.
----------------------------	---------------------------

III. Читателѣвъ въ Россіи просимо мати на уважѣ, що въ вымовѣ $n=ji, \delta, \acute{u}=i, u$ (въ оереднѣ и на кѣнци слѣвъ) $=y, u$ (на початку слѣвъ и по самогласныхъ) $=i, \delta$ (на початку слѣвъ) $=vi$.

Съ днемъ I (13) жовтня розпочався IV. четвертьрокъ. Просимо П. Т. Предплатникѣвъ поспѣшити съ надѣсланьемъ дальшой предплаты, щобы не зайшла перерва въ высылцѣ.

Рѣвножъ просимо о надѣсланье заглостей тыхъ П. Т., котрымъ предплата скѣнчилася вже давнѣйше, бо мы мусимо все нашъ выдатки платити го-тѣвкою.

Мѣсто Броды пѣдъ секвестромъ.

Гѣтъ собѣ подумати лѣпшой характеристики автономичной господарки по нашихъ мѣстахъ, якъ дѣйшовшій сими днями до прилюдной вѣдомости фактъ о засеквестрованю мѣста Бродѣвъ. Бѣтъ се фактъ доси нечуваный въ Галичинѣ. Судъ окружный впровадивъ при кѣнци минушого мѣсяца п. Маргулісеа, урядника австро угорского банку, яко секвестра на маестокъ мѣста, и гершимъ наслѣдкомъ того впровадження було, що заравъ 1 падолиста не выплачено анѣ бурмистрови его ремунараці анѣ урядникамъ мѣскимъ припадаючої на сей мѣсяць пенсеи. Банк австро-угорскій секвеструе мѣсто Броды за довгъ 60.000 ар., — але се тѣлько частина величезного довгу, якій тажить на тѣмъ мѣстѣ. Банк рустикальный выробивъ собѣ вже секвестеръ на належный ему довгъ 20.000 ар., банк ипотечный поробивъ стараня о евакуацію довгу 105.000 ар., — а крѣмъ того тажатъ на мастку мѣскомъ ще и иншѣ, поменшѣ довги!

Евентуальность, котра теперь постигла се нещастие мѣсто, висѣла надъ нимъ вже отъ давня, якъ мечъ Дамокля. Передъ кѣлькома лѣтами грозила вже Бродамъ секвестрація, и тогда спасъ ихъ на якійсь часъ Выдѣлъ краевый пожичкою 100.000 ар., котрѣ доси, розумѣвася, такожъ не сплаченѣ. Пожичку 60.000 ар. въ австро-угорскомъ банку зятягнуло мѣсто

Броды вже около двѣцѣть лѣтъ тому назадъ по великомъ пожарѣ, котрый обернувъ бувъ въ руины цѣлу середню часть мѣста. Пожиченѣ грошѣ мѣсто ввало въ банку властиво не для себе, а тѣлько для потерѣвшихъ мѣщанъ, а само тѣлько поручилось за нихъ. Конечно, що пожичку въ тыхъ грошѣ одержали тѣлько самы тѣмъ мѣскѣ, тѣ самы, що верховодили и верховодятъ въ радѣ мѣскѣй. Пожичка мала бути сплачена ще въ 1872 роцѣ. Але по знеочию бродекого цювого округа, коли торговель на важность того мѣста разъ на завѣдгы упала, цѣна вынайму а навѣтъ купна домѣвъ въ Бродѣхъ дуже понизилася, такъ що теперь нема въ Бродѣхъ анѣ злокаторѣвъ анѣ кунцѣвъ на домѣ. Правда, бродекѣй округъ цювый скасовано вже по 1872 роцѣ, — до того часу громада могла бы була сплатити довгъ; та ба, „рада мѣска мала злеку для довжничкѣвъ, т. е. для себе самой и для своихъ залечничкѣвъ и не екаквивала довгу, ждучи лѣвшихъ часѣвъ“. Ажъ ось они и надѣйшли!

Ще минушого року старались Броды о зятягненье въ фондъ краевого новой 20-тысячной пожички, але соймаю комисія бюджетова, ровглянувши сираву, откинула се жаданье. Ровумѣвася, що та пожичка не булабъ уратувала мѣста, — банк австро-угорскій не бувбы нею сплаченый, але противно, грошѣ булибъ щевали и ровсмилися въ рукахъ рады мѣскои, а фондъ краевый бувбы понѣтъ нову страту, бо доходы мѣста чимъ разъ больше упадутъ, мѣсто бѣднѣе и вылюдковѣе, цѣлы улицы стѣять нынѣ пустою, вартѣсть домѣвъ свадѣе до 1/2 а навѣтъ до 1/4 давной вартости, мѣжъ о старшимъ населеньемъ ширится нужда и голодъ, зарѣбку нема нѣякого, — Броды очевидно хилѣтъ до цѣлковитого упадку.

Але найцѣвѣвѣйшою изъ вѣсѣхъ позиціи бродекого мѣскаго довгу етъ безперечно позиція 105.000 ар., пожичена въ галицкомъ банку ипотечномъ на сплату мнимыхъ правъ пропинаціонныхъ властителямъ Бродѣвъ, п. Лязарусови и спѣлцѣ. Тѣ права пропинаціоннѣ давнѣйшій властитель Бродѣвъ готовъ бувъ продати за 25.000 ар., а навѣтъ опѣсля за 15.000 ар.; теперь вартѣть ихъ ледви чи доходитъ до 105.000 ар., а предъ рада мѣска вылатила за нихъ пп. Лязарусови и спѣлцникамъ 105.000

ар! Але не то ще найцѣвѣвѣйше въ тѣй справѣ! Найцѣвѣвѣйше то, що бродекѣ права пропинаціоннѣ зовѣсѣмъ не належатъ и не належали анѣ до п. Лязаруса и спѣлцникѣвъ, анѣ до мѣста яко корпораціи, але давными привилеями королѣвскими наданѣ были мешканцямъ Бродѣвъ! Мешканцѣ вытѣчили вправдѣ уаурпаторови процѣсъ, але якъ скѣнчитѣся, ще не знати.

Броды были колись пѣсля Дрогобыча найбогатѣйшимъ мѣстомъ въ Галичинѣ, мали значнѣ, бо кѣлькамиліонной капиталы, нѣчимъ не обтяженѣ добра недвижикомъ и при разумнѣй та честнѣй господарцѣ моглибъ были безъ нѣякого потрясения перебути не тѣлько таку криву, якъ пожаръ, але и таку, якъ знесенье цювого округа. Мѣжъ тымъ се наступленьемъ автономіи клика богатыхъ жидѣвъ захопила въ свои руки зарядъ мѣста и довела его благополучно ажъ до нынѣшного стану! На разѣ вдержуемося отъ всякихъ рефлексій, а подаемо тѣлько нагѣй фактъ, такъ якъ бнѣ нынѣ представлѣвася. Не можемо тѣлько не высказати своего жалю для бѣдныхъ мешканцѣвъ обдертого въ бѣлый день мѣста, — не можемо не высказати свои обавы о долю другихъ мѣстѣ, въ котрыхъ при знаныхъ заходахъ нашой найвышней власти автономичной о „obywatelenie żydów“ подобнѣй клики „braci poljeszowego wuznania“ за параваномъ полонофилскихъ и „obywatelskich“ фразъ ведуть таку саму господарку, якъ и въ Бродѣхъ. О скѣлко знаємо, и перше по богатству мѣсто въ Галичинѣ и иншѣ находятѣся въ безпечныхъ ручкахъ подобной клики и скорыми кроками идутъ до такоого самого кѣнца, якъ Броды. Чи примѣръ Бродѣвъ станѣтъ для кого небудъ наукою?

Законъ о подѣлѣ наукъ въ галицкихъ народныхъ школахъ

уважений львѣвскимъ соймаемъ дня 6 (18) жовтня с.р.

Зъ помежи ухвалъ сегорѣчного сойму одно зъ важнѣйшихъ мѣсць займае ухвала проекту закона о подѣлѣ наукъ въ народныхъ школахъ Галичины. Закимъ высказежо про него свой поглядъ, — уважасмо необходимо потрѣбнымъ навести его въ цѣлости для лучшего поинформованя

нашихъ читателѣвъ въ такъ важномъ дѣлѣ. Слѣдуютъ артикулы закона:

Арт. I. Предметами науки въ звычайной народной школѣ суть: религія, чтанье и писанье; выкладовый языкъ а възглядно такожъ другій краевый языкъ; рахунки, разомъ съ познаньемъ простѣйшихъ геометричныхъ формъ; доступнѣйшій для ученикѣвъ и важнѣйшій вѣдомости зъ исторіи природничой, физики, географіи и исторіи се ообенно увагою на исторію рѣдного краю и австро-угорской монархіи, якъ неменше нарыоу конституціонного устройства державы; рыоунки и сибѣтъ; ручнѣ работы, особенно женскѣ для дѣвчатъ, не выключючи ручныхъ робѣтъ для хлопцѣвъ, по склонности ученикѣвъ и ведля мѣсцевыхъ потребъ; гимнастика, яко обовязковый предметъ для хлопцѣвъ, а надѣобязковый для дѣвчатъ; нѣмецкѣй языкъ етъ обовязковымъ предметомъ науки въ школахъ о бѣльшой окѣлкости клѣсъ, отъ третей клѣсы начавши (Законъ краевый зъ дня 22 червня 1867. Дн. зак. кр. ч. 13). Предѣлы, въ якихъ тѣ предметы будутъ выкладатѣся, повиннѣ годитѣся съ степенемъ, на котромъ находится школа що до числа учительскихъ силъ (§ 31 Зак. держ. зъ 2 мая 1883, ч. 53 Дн. зак. держ.).

Арт. II. Наука въ народныхъ школахъ всякой категоріи буде выкладатѣся ведля плинѣвъ и спеціальныхъ инструкцій, котрѣ въ дуѣхъ засадъ розвинутыхъ въ предлежаючѣмъ законѣ, выдавати будутъ покликанѣ до того шкѣльнѣ власти, маючи на оцѣ степенѣ, якій кожда школа занимае, потребности окрестности, для котрой школа предназначена, а головню рѣзняцю, яка що до умѣтвенныхъ и моральныхъ потребъ существуе межѣ сельскимъ и мѣстечковымъ населеньемъ зъ одной, а мѣскимъ зъ другой стороны. Наука въ кождѣй школѣ отдѣльно окладати буде замѣнену въ собѣ релативно цѣлѣсть.

Арт. III. Народнѣ школы по селахъ и мѣстечкахъ обнимають звычайно три степенѣ науки, примѣненѣ до вѣку дѣтей и развитя ихъ понятій. Кождѣй степенѣ може мѣстити въ собѣ два отдѣлы ученикѣвъ, зъ котрыхъ одинъ буде отдѣломъ починаючихъ, а другій отдѣломъ поступающихъ. — Въ школахъ съ цѣлодневною наукою могутъ ученики поступати въ высшій отдѣлъ вже по поврѣчной науцѣ. Въ школахъ съ наукою пѣвдневною поступати будутъ зъ одного отдѣлу

Электрична выставка въ Вѣднѣ.

Цѣлый Вѣдѣвъ о нѣчѣмъ бѣльше не говорить, якъ лишь о электричнѣй выставѣ; электричнѣсть сталася предметомъ дня. Погода соряе, якъ не може бути лѣвше. По довгѣй вливѣ настала знову спека; отъ грубыми каплями выстувая на чоло цѣкавого посѣтителя выставки а пити хочеся що ажъ страхъ. Кобы лишь скорше въ Пратеръ; тамъ „у Прохвѣки“ нашьемъ-се холодного „электричного пива“ и жажду якъ рукою отойме. Але поки-що вступѣмо где небудъ по дорожѣ та выпиймо склянку, дѣвъ „постѣйного“ (Stehbier) та огляньмося за якимъ фѣякомъ, бо при такѣй спецѣ гѣтъ вынѣйти въ Пратеръ. Отъ, якъ-разъ противъ пиварѣй стѣять и фѣякры; не треба буде трудитѣся довго... Выпивши „швѣхатского“, пѣдходимо до фѣякрѣвъ. На кѣлѣвъ на-пѣвъ сидѣтъ, на-пѣвъ лежить здоровенный вѣзникъ. Насуунуши маленькѣй, стирійскѣй капелюхъ на очи, опереся днѣ на одну руку, а другою якъ бы отъ нечѣху держитъ „Extrablatt“, въ котромъ — якъ видко — недавно що читавъ о „чудесахъ электричнѣости“. По его якъ мѣсяць повнѣмъ, червонѣмъ лицѣ и трошки въ синяю впадаючѣмъ носѣ та обѣмистѣмъ животѣ видко, що се мѣсеце бливъ пиварѣй якъ-разъ для него догѣдне. Онѣ важмуривъ очи и якъ бы не тѣвѣе въ губахъ „вирикия“, то адаваласябы, що днѣ вадрѣвѣвѣ. Мы пѣдходимо до него, коли днѣ наразъ выпрѣмисѣя и захриплымъ трохи голосомъ завывѣвѣ насъ до своего фѣякра: „Elektrisir'n mer Eu'r Gnad'n?“ — себѣ

то: „Чи зволите ласкаво приказати на выставу?“ Историчного „Fahr'n mer“ вже не почувшѣ, бо дотепный „Fiaker-Schorsch!“ вѣсѣхъ и все на смѣхъ пѣдоймае. Не довго надумуячися сѣдѣаемо до фѣякра и за четверть години въѣзѣвѣаемо вже въ Пратеръ.

Въ Пратерѣ нынѣ дуже ожило, людей снуеся всюды повно. Русинѣ екавалыбы: „якъ на праванику“. Кто спѣшитъ до ротунды, а кто иде ажъ до плавальнѣвъ, а вѣвъ женуть напередъ другихъ, щобъ не запѣвнитѣся. Щожъ ихъ туды такъ приманюе, що ихъ потягае? Се невидане ще доси чудо, се **электрична желѣзница**. Спѣвѣмъ и мы, щобъ побачити его а може коли намъ удасться и переѣхатѣся по „электричнѣй дорожѣ“.

Отъ самой ротунды ажъ до алеи, що веде у плавальню, на 1500 метрѣвъ простягнулися желѣвнѣй шини, якъ пѣдъ звычайну желѣвницю. Тысячи людей обѣступили ихъ въ обохъ бѣкѣвъ, та споглядаютъ на нихъ съ якимъ страхомъ, съ якимъ недоверьемъ. Декотрыи смѣлѣйшій доторкавѣс ихъ а одинъ навѣтъ — по одежи пѣвнати, якѣйсь робѣтникъ — обома руками вловивъ за шини. „Ой, ой!“ — почувшѣсь въ одной хвили и робѣтникъ потрясеный электричнѣмъ токомъ, мало що не повалился на землю. Смѣхъ ровляеся довокола, повеселися кпивы и жарты, поки бѣднѣй смѣлѣчакъ не щевъ дѣсъ въ товпѣ. Наравъ зрѣвѣвѣ шумъ въ народѣ. „Вдѣ вже, вдѣ!“ — почувшѣсь голосъ и вѣсѣхъ очи звернулися въ сторону, зъ котрой надѣвѣвѣвѣвъ пѣвѣдъ. Вѣвъ мовѣ остовпѣли, коли попередъ ихъ очима переѣвѣвѣ гарно збудованый вѣвъ, гнанный якоюс чуждою

силою бѣвъ неякой видной машины, бѣвъ комина и клубѣвъ дыму, до котрого мы такъ вже привыкли при нашихъ паровыхъ пѣвѣздахъ. Чимъ то дѣвѣся? — мимо волѣ спытаете. Позвольте отже, най вамъ, закимъ всядемо, коротенько ровкажу.

Щѣ въ кождѣй рѣчи и въ кождѣй твари етъ электричнѣсть — се вже знае нынѣ и ложда дитина; такъ звѣсно кождому, що электричнѣсть дуже легко можна ровдобути. Чи то мы возьмемо яку рѣчь въ руки, чи станемо и потирати, бити, ломити, завѣсѣдгы проявѣтѣся электричнѣсть, бо она такъ само якъ свѣтло и теплота не етъ нѣчимъ иншимъ, якъ лишь рухомъ наименшихъ частинъ всякого тѣла. Щѣ мы ви однакъ не бачимо при кождѣй нашѣй робѣтѣ, се походитъ зъ отѣи, що она дуже скоро втѣкае. Два важнѣй откритя научили людей не тѣлько въ легкѣй способѣ добувати электричнѣсть, але и ви — що такъ скажемо — постоянно придержувати. Фагадау открьвѣ имено, що коли дрѣтъ навинены на шпулцѣ обертаеся мѣжъ обома бѣгунами магнета, то въ нѣмъ повѣтае сильный токъ электричнѣй. На сѣй основѣ отже повѣтали такъ званѣй магнето-электричнѣй машины. Агаго вновь открьвѣзъ бувъ ще 1820 року, що мягке желѣво обвинене дрѣтомъ, котрымъ иде токъ электричнѣй, ставѣе магнетомъ. Замѣтъ отже вывѣзачныхъ магнетѣвъ ужито въ машинахъ на сѣй пѣдѣставѣ магнетѣвъ электричнѣхъ и такимъ способомъ повѣтали вновь такъ званѣй динамо-электричнѣй машины. Коли отже устави-мо такѣ днѣ динамо-электричнѣй машины далеко одну отъ другою и получимо ихъ мѣдѣянными дрѣ-

тами а оттакъ станемо одну зъ нихъ обертати чи то руками, чи за помѣчою пары або воды, то въ першѣй званѣй „генераторомъ“ повѣтае токъ электричнѣй и иде дрѣтами до другою званѣй „моторомъ“, котра сама отъ себе починае обертаѣтѣся. До мотора треба отже лишь припасувати теперь яку небудъ машину робѣтну и работа може вже розпочатѣся. Въ ротундѣ отже етъ уставленый такѣй „генераторъ“, котрого обертае парова машина; отъ него иде электричнѣсть насапередъ дрѣтами до шинъ а сими потому черевъ колѣса, котрѣ отъ осей и вѣза суть добре извѣлованѣй, до металевыхъ щѣтокъ, що маютъ переносити электричнѣсть зъ колѣсъ до мотора а въ кѣнци до мотора самого помѣщѣного въ возѣвъ пѣдъ помостомъ. Токъ электричнѣй иде отже насапередъ отъ генератора одною шиною, вхѣдѣтъ до колѣсъ, що бѣвѣжатъ по тѣй самой шинѣ, вхѣдѣтъ зъ отѣи до мотора, обертае его и вертае потому другою шиною колѣсъ и другою шиною догенератора. Такимъ способомъ коти-тѣся возѣвъ по шинахъ.

Але поки часъ, вѣвѣдаймо до вѣза и фѣдѣмо до ротунды; по дорожѣ ще намъ де-що бѣльше повѣснитѣся. Вѣвъ самъ выгѣднѣй и хорошѣй може помѣтетити въ собѣ до 30 осѣбѣ. Крѣмъ механичной гальмы и дѣвнѣкѣвъ сигналовыхъ етъ тутъ ще корба, за помѣчою котрой можна токъ электричнѣй перервати або вновь пусти-ти и змѣнитѣи напрямъ фѣды вѣза. Не трѣвало и 5 минутъ, якъ мы переѣхали цѣлу дорогу и ставѣмо вже въ ротундѣ.

Тутъ то доперва житѣе! Вѣвъ машины въ руху а людей якъ въ улію. Ту зѣбралася куп-

въ другій тільки по ухильв року; ученики однакь выказуючі надзвичайній успіху въ наукахъ, можуть и при повдненій науці замінити вишій відділ на вишій вже по ухильв одного півроку. — Степень або відділ, маючий особного учителя, називаєть класою.

4. Въ читанні и писанні повинні ученики вправлятьсѣ підъ проводомъ учителя методично и доводити до можливої зручності. Коли въ одній и другій здобудуть якусь практику, належить для вправленя подавати такі учебники до читаня и писаня, котрі можуть для нихъ бути пожиточними тепер и въ будучности, а котрі служать за основу наглядной науки. Краєва рада школьна назначить книжки примѣнені до тихъ вимогъ. Читанье тихъ книжокъ буде розширяти кругъ знааня учениковъ и усовѣршати ихъ способність розмовляти въ выкладовѣхъ язичѣ. — Надто повиненъ учитель звертати увагу на головні граматичні засади язика сполучаючи отвѣтній тому вправы.

5. Наука численя буде выкладатися такожъ нагляднымъ способомъ черезъ доше примѣнене си до числа мѣрѣ и вагъ рѣчей зъ сфери практичного житя. — Ученики будуть вправлятьсѣ такъ въ численю зъ памяти, якъ въ численю на таблицю, выучаючи чотири операціи въ числахъ цѣлыхъ и дробахъ звичайныхъ и десятныхъ, а потѣмъ отношеня и пропорціи до простого правила трехъ включно.

6. Обнакомлятьсѣ такожъ будуть съ простѣйшими геометричними формами, котрі въ звичайнѣмъ житю що-дня находять примѣнене. Вправы ті отбуватися будуть въ сполученю съ обчисленьемъ вимѣру простору посредствомъ простѣйшихъ знарядовъ, якъ линіи, лѣнта, метра або циркля. Такожъ будуть ученики вправлятьсѣ въ мѣреню окомъ. Вправы ті доповнятьсѣ повинні рисоункомъ, переважно зъ природы въ найпростѣйшихъ формахъ.

7. Спѣвъ въ народній школѣ має на цѣли формованье голоса и уха посредствомъ отвѣтнихъ вправъ. — Обнимає оны вправы якъ въ спѣвѣ мирскѣмъ, такъ и церковнѣмъ.

8. Гимнастика обовязкова для хлопцѣвъ а доволна для дѣвчатъ и ручній роботы примѣняюа до склонности и потребъ учениковъ и ученицъ. — При науці ручныхъ робѣтъ треба такожъ брати на увагу мѣщевіи господарскій и промысловій отношеня.

Арт. IV. Мѣскій народній школы обнимають шѣсть степенѣвъ науки, зъ котрыхъ кождий складає віддѣльну класу. Выкладаєся въ нихъ початкова наука переважно въ дусѣ загального образованя, маючи, кромѣ загального знааня для кождого стану потрібного, головню на оцѣ умственній и моровственой потребы той часги молодежи, котра въ середнихъ або видѣловыхъ школахъ на мѣрѣе шукати доповненя своего знааня або розширеня его круга.

Арт. V. 1. Якъ сельскій школы такъ и мѣсточковій, подаючи початковій знааня необхідній для людей всякого стану, будуть устроювати науку такъ, щоби молодѣжь черпала зъ оцей поученьє

о задачахъ и условіяхъ званя, якому поволя обстоительствѣ, мѣщевости и стану на мѣрѣе по всей вѣроятности посвятитися.

2. Науку религіи и вышываючі зъ неї поровнствениї принципи буде звичайно выкладати овцѣнникъ. Въ его заступствѣ, за позволеньемъ компетентной духовной власти, выкладає ся ученикамъ своего вѣроисповѣданя мѣрскій учитель ведля приписаныхъ подручникѣвъ. Учитель впрочѣмъ повиненъ въ кождѣмъ случію звертати увагу учениковъ на той предметъ по мѣрѣ ихъ понятя и умственого розвою.

3. Въ науці о мѣрѣ або т. зв. наглядной науці занимати буде дѣтей передовѣиїхъ предметами ближе нихъ стоячими, а тымъ самымъ дотыкаючими господарства и сельского або мѣсточкового промыслу, якъ не менше описями уживаныхъ въ одній або другій плодѣвъ природы и ихъ вытвору, буде ихъ постепенно знакомити съ звичайнѣйшими явлениями природы, съ условіями здоровья, съ краємъ яко частею землѣ, съ его исторією, съ горожанскими правами и повинностями.

Арт. VI. На основѣ выше сказаного повинна наука въ народнихъ мѣскихъ школахъ такъ бути розширена, щоби ученики по укѣнченю четвертой класы були достаточню подготовлені до побираня науки въ школѣ середній або видѣловій. — Въ пятій и шестій класѣ подасть мѣска школа відомости, отвѣчаючі загальної цѣли народной школы въ объемѣ розширенѣмъ, отвѣтно мѣщевымъ потребамъ.

Арт. VII. Уважаючи на потребности и мѣщевій отношеня, особливо же що до земледѣльского и промыслового занятя мѣщевого населеня, назначить краєва рада шк., котрі школы повинні бути устроєні яко мѣскій, а котрі яко сельскій и мѣсточковій. (Конецъ буде.)

Наука руского языка въ середнихъ школахъ.

Зъ ваголовка сего може здаватися Вп. читателямъ, що мы хочемо подати яку методичну студию про сей предметъ. Нема що кавати, що й така робота придаласябы вельми, однакъ се дѣло педагогичной часописи. Мы только почувалися до обовязку стояти на сторожи всѣхъ справъ доторкаючихъ розвою нашой народности; а що съ тымъ дуже тѣсно вяжєся школьне выхованье нашего молодого поколѣння, цѣла система школьна загаломъ а наука рѣдного язика въ особенности, о томъ певно нѣкто не буде сумнѣватися. Отповѣдно отже до нашой журнальной повинности розглянемо станъ науки язика руского въ середнихъ школахъ отъ почину новой еры краевой рады школьной и на основѣ достовѣрныхъ информаций покажемо, до чого доведено науку сего предмету въ гдѣякихъ школахъ.

Звѣтна рѣчь, що за давнѣйшой системы языкъ рускій уважано дѣйстно яко Landes-sprache, котрой кождий Русинъ обовязаній

вагляду дуже практична, що не може вже нѣ якъ выстрѣлити мимовольно, то однакѣмъ значенєе ви для практичного ужитку єсть незначенєе и она може лишь бути доказомъ чоловѣчюи быстроумности.

Але идѣмъ дальше, подѣйдѣмо ближе до той чудесной каскады, що въ тысячи струяхъ розливає свои воды. Тамъ може стане трохи холоднѣйше, бо духота не дає вже майже ходити. Зъ оцей, коли ласка, пойдѣмо до **электричного театру** Гавелянда. Тутъ не дають теперъ вправдѣ жадныхъ представлєнь, але оны зъ иншой стороны дуже займаючіи.

Ктожь не пригадає собі ще дуже добре катастрофы въ „Ring-Theater“ въ Вѣдни, або подобной катастрофы въ Ниццѣ и на кого не зробили они великого враженя, хочьбы оны про се довѣдаєся лишь въ описей въ часописяхъ? Колькожь то було людей, що вараєвъ по сихъ катастрофахъ зареклися на завѣгды ходити до театру! Здавалося, що ся свѣтыня живои штуки вже теперъ вѣсѣмъ упаде, коли ось сила электричности не только що не допустила до того, але ввела до вси еще больше, ще сильнѣйше притягаюче житєе. Ось мы вже и въ театрѣ. Тутъ зѣбраній вѣсь приряды, які лишь на всякій случай пожару можуть забезпечити зрѣтєлѣвъ отъ страшной катастрофы. Прирядами сими можна дуже добре и легко управлять въ одного мѣсца хочьбы и далеко отъ театру, а вже найлѣпше зъ оттамъ, где стоить сторожа пожарна. Сторожникъ потребує лишь рушити газетеромъ, а машины въ театрѣ дѣйствуютъ вже самі отъ себе. Навѣтъ

бувъ учитися въ такѣмъ самѣмъ числѣ годинъ, якъ Поляки учились польского язика. Съ утвореньемъ кр. рады шк. ставъ языкъ польскій обовязковимъ предметомъ для вѣсѣхъ учениковъ, а языкъ рускій усунено до ряду предметѣвъ ваглядно-обовязковѣхъ якъ французскій языкъ, рисунокъ, гимнастика и и. Годины для науки сего предмету приначувано отъ 12—1 въ полудне и задумувано такимъ способомъ вѣсѣмъ съ часомъ усунути сей предметъ, допускаючи, що руской молодежи навучитися о одинъ предметъ больше въ такъ недогѣдну пору (12—1 год.). Власть школьна не овначила навѣтъ, сколько годинъ тыжднево мавъ посвятитися сѣй науці, лишачи се самоволи дирекціи. Такимъ способомъ гдѣякі ревнителѣ зменшили число тыжднево науки въ одной класѣ въ 3 на 2 години, коли мѣжь тымъ на науку польского язика приначувано 3 години. Въ гдѣякихъ гимназияхъ (якъ въ Бережанскѣй) установлено 3 години на науку руского язика, въ иншихъ (якъ въ Тернополи) приначувано для I и II кл. по 3, для прочихъ по 2 години, а н. пр. Стрыйска реальна школа въ щорѣчнѣмъ справозданю не выказувала навѣтъ руского язика мѣжь предметами науковими. Та щобъ бодай черевъ ті двѣ години въ тыждни отбувалася наука руского язика, якъ слѣдъ! А моглабъ отбуватися по людски, бо дякуючи трудамъ рускихъ писателѣвъ и вѣходамъ комисіи для рускихъ книжокъ школьныхъ мавмо отповѣдній, а по части навѣтъ дуже добрі учебники до сего предмету. Щожъ въ того, коли науку тую повѣршано часомъ по гдѣякихъ школахъ Полякамъ, котрі ледво що умѣли читати по руски (Бережаны), въ иншихъ учили таки, жалъ скавати, псевдо-Русины, котрі не могли поняти якъ можна читати въ школѣ то, „so chlop ruskі bpiewa i opowiada sobie“ (уетна словесность — Самѣбрь)! Бѣмъ жь уже рускій языкъ усунено до ряду предметѣвъ надъобовязковѣхъ съ зменшонимъ числомъ годинъ, а накидаючи ученикамъ-Русинамъ въ суперечности съ XIX артикуломъ законѣвъ основныхъ другій языкъ краевый (польскій), поставлено ихъ въ те трудне положенєе, що мусять учитися о одинъ предметъ больше и то звичайно въ найнедогѣднѣйшу пору дня, — то мавмо повне право домагагтися, щобъ часу приначуваного на науку сего предмету не марновано легкодушно и щобъ молодѣжь относилась въ неї справедливый хосенъ. На основѣ нашихъ матеріалѣвъ зѣбраныхъ о станѣ науки руского язика въ галицкихъ школахъ середнихъ будемо безпощадно картати прилюдно всяке недѣлєство, вѣсь надъужити и всяке занедбуванье — и доги не перестанемо прилюдно говорити о сѣй справѣ, поки власть школьна не вгляне въ то и не усуне вла.

Передовѣмъ звернемо увагу на станъ науки руского язика въ Тернополи, повакякъ тамъ именно въ девятихъ класахъ гимназияльныхъ и въ школѣ реальной доведена она

въ такѣмъ случію, колибъ въ театрѣ наставъ страшный переволхъ и сторожникъ, стоячий при головнѣмъ прирядѣ забувъ на свѣдѣ обявѣжъ, то машины дѣйствуютъ автоматично самі отъ себе. Въ театрѣ именно на мѣсцяхъ наибольше выставлєныхъ на небезпеченство пожару розложєній ваги еластичныхъ пружинъ сполучєній шнурками въ стрѣльничюи бавовны съ центральнымъ прирядомъ. На случай пожара въ одной секундѣ доторяють сѣ шнурки до центрального аппарата а сѣй починає дѣйствувати автоматично. Середъ прошиваючого голоу алярмового сигналу спадає желѣзна заслона и замыкає сену отъ публики: дверѣ, пороблєніи на случай великой потребности, роскакуютьса самі отъ себе, а зъ горы спадає штучный дощъ. Въ одной хвили єсть цѣла сцена подѣ водою. Кромѣ того отвыраєся въ горѣ кляпа, котра выпускає нагромадженій въ театрѣ шкѣдливій газы и забезпечує тымъ способомъ людей отъ удушєня.

Ледве що мы оглянулися, якъ вже незначно проминувъ и часъ; электричній дѣвдникъ сигналовъ дають знати, що выстава вже на нынѣ скѣнчилась, и мы выходимо въ ретунды съ певною неохотою, котра намъ однакѣмъ тымъ большу поддає захохоту до завтрѣшного дня.

до крайного, въ цѣлѣй Галичинѣ небувало, занедбана. Въ школѣ реальной (где наука отбуваєся въ одній отдѣлѣ) и въ класахъ вышешої гимназии учить руского язика отъ колькохъ лѣтъ п. И. Г. Колькорозова визитація краєвого инспектора сконстатувала его неспособнѣсть до науки руского язика и наслѣдкомъ того отдано науку въ двѣхъ класахъ вышешої гимназии иншимъ учителямъ а тымъ самымъ и дирекція реальной школы узнала потребу оглянутися за виною силою учительскою, але не вѣвѣстно намъ, чи переведено тамъ сю виину. Та допустивши, що реальна школа вже тѣшится иншимъ отповѣднимъ до науки руского язика учителемъ, то п. Г. учить не-ще руского язика въ гдѣякихъ класахъ гимназияльныхъ. Учитель, що не годєтъ поправню говорити по руски, що обявєня слова и мѣсца авторѣвъ хибно, може только занехотити молодѣжь до руского язика, тои найдорожничюи спадщину батьковскюи. Нехай отже п-у Г. приначуать учити инші предметы, а не руского язика. Не иде намъ о личнѣтѣ проф. п. Г., але о добро загалне. Мавмо отже надѣю, що власть школьна усуне наведену нами ан-малю въ гимназии тернопольскѣй, а лучше повои, якъ нѣколи!

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНІЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(*Електрична выставка въ Вѣннѣ*), потра черезъ цѣлый часъ будила дуже живий интересъ и стѣгала до наддунайской століци множество гостей и зъ поза предѣловъ державы, вже закрыта. Дня 4 л. надолота явилася въ ретундѣ протекторъ выставки, наслѣдникъ трону архикнязь Рудольфъ, и оглянувши оодинокій отдѣлы выставки, удаєся до цѣсарского павилону, где выголосивъ прощальну рѣчь. Въ прощальной промовѣ сконстатувавъ протекторъ выстави свѣтлыи результаты, перестигшіи всякія ожидания и побѣдѣ велику досяглотѣ докананого дѣла для промышленности будучности. Въ томъ дѣлѣ содѣйствовали вѣсь кружки обывательскій: промышленовѣ, интеллигенція, артисты и литераты зъ Австрій, особливо жь зъ Вѣднѣ и передовѣиїмъ имъ выказує архикнязь горячу поядку. Наослѣдникъ трону дякує такожъ публицѣ, котра численнымъ поощеньемъ выстави дала доказы, що умѣе цѣнити поступовій цивилизацій и науковій змаганя. „Можемо поощрѣтисѣ!“ — сказавъ Рудольфъ кончаючи свою бесѣду — „съ чувствомъ, що мы основали нашу задачу. А найкрасшою надгородою буде для насъ переконанье, що мы звершили добре дѣло.“

(*Начальникъ старо-чешского сторонництва, др. Ригеръ*), мавъ посли донесєня вѣдєньскихъ газетъ, держати политичий конференціи съ членами угорской делегации дромъ Фалькомъ (редакторомъ „Pester Lloyd“) и гр. Славяи, а основно до сихъ заключєнь были визиты, які Ригеръ робивъ сямъ двоимъ мадарскимъ мужамъ стану и які они ему отдали. Нѣмецко-либеральна праса розписалаво широко о згаданныхъ визитахъ и видедекувала внесєнєе, що межѣ Чехами а Мадырами заключєна формальная коалиция противъ Нѣмцѣвъ, причѣмъ дръ Ригеръ мавъ заявити желанье, щоби Угры своимъ вильямъ поппрѣли политичку автономности въ Долитавіи. Насупротивъ сѣихъ комбинацій нѣмецко-либеральной журналистики заявляють органы прасы стоячий въ близкихъ отношеняхъ до Ригера, що его визиты у др. Фалька и Славяи не мали зовѣмъ характеру якогъ политичного мѣли, та що не було жадного предмету до такихъ переговоровъ. — „О якѣи будъ конференціи нема зовѣмъ бесѣды — лише зъ той причины „Rokrok“ — се була приватна розмова.“ Зовѣмъ природно, що дръ Ригеръ въ часѣ своего пробуваня въ Вѣднѣ глядѣвъ олучайности, щоби зѣткнутисѣ съ гдѣкотрыми членами делегации угорской и розумѣєся, що середъ дякуєиї порушено такожъ отношеня въ Угорщинѣ, Хорватіи и Чехахъ. Ишло ту по просту о выину гадѣкъ, спростованье гдѣкотрыхъ хибныхъ понятій о отношеню Чехъ до Хорватіи, а больше о вѣщо.“ Въ такѣмъ дусѣ отзываєся такожъ прагона „Politik“ и вѣдєньска „Presse“.

(*Румынскій министръ справъ заграничныхъ Стурдза*) бувъ недавно въ Вѣднѣ, где прѣвѣвъ бувъ въ той цѣли, щоби усунути гдѣякі непорозумѣня въ справѣ дунайской. Переговоры мали отнести корисный усѣхъ.

(*Сполученєе Вышеграда съ Прагою*) обходженю урочисто дня 4 л. надолота, а обходъ сѣй, въ котромъ приняла участь не только официалній прѣдставителѣ обохъ мѣшт, але множество товариствъ и корпорацій — не кажучи вже о боляселеннѣмъ народѣ — прибравъ характеръ національного чешского празника. Мѣсто Вышеградъ, колишній престольный городъ Премысловѣвъ, базало вже отъ давня сполучитисѣ съ дологотоу Прагою, а се змаганєе знайшоу оной выразъ такожъ въ новѣйшихъ часахъ. Имено домагаглася жителѣ Вышеграда сполучєня съ Прагою ще 1845 р.; — р. 1848 подали они до сойму конституційной петицію въ томъ предметѣ; зъ причинъ политичныхъ не уваглядєно однакѣмъ желанъ Вышеградѣвъ. Р. 1881 подыала инициативу въ томъ дѣлѣ рада мѣста Прага, а крокъ сѣй пошитає Вышеградъ дуже радо. Небавомъ выбрали оба мѣста мужѣвъ довѣрія до уложєня близкихъ те-

чокъ, на якихъ малою доконати сполученъ, а коли они поклячили свои праці і коли доповнено воєхъ формальностей приїшла справа до сего року до союму, котрий на засіданню зъ дня 4 серпня синовиавъ горяче желанье Вишеградцѣвъ. Дня 4 лят. надолота отдавъ бурмистръ Вишеграду бурмистрови мѣста Праги ключъ, печать и в индигниі своєю мѣста котре сталося шеогою частю престольного города Чехъ. Въ патриотичноб рѣчи, выголошенѣй при той случайности, подѣвъ Вишеградскѣй бурмистръ историчне значенье давного престольного города и поручивъ его оицѣмъ представителя Праги. — Отповѣдаючи на сю промъву не менше патриотизмомъ перенятый дръ Черни высказавъ желанье, чтобы оповнилося сло во Либуши: „Видѣла я городъ, котрого слава до сягала звѣздъ“.

(Справозданя комисійной обохъ делегаций) о бюджетѣ министерства справъ заграничныхъ вже выйшли зъ друку и докуютуюся въ працѣ. Яко отгомонъ експозѣ министръ справъ заграничныхъ не мѣогать они въ собѣ нѣкого нового и константуютъ лишь ты погляды на теперѣшну политичну ситуацію, якъ высказавъ на засѣданяхъ комисій гр. Кальноки. — Якъ звѣстно, зазначивъ гр. Кальноки на засѣданяхъ австрійско комисіи делегацийной, що держава австрійско-угорска находится въ мирныхъ отношеняхъ до воєхъ суецкихъ державъ и подѣвъ съ натискомъ тревалостѣ союза съ Нѣмечиною, котрый становить поруку удержаня европеяского мира. Зъ той самои точки выходить такожъ справозданье комисіи и заявляе, що спѣльне правительство може чинити на все-сторонне поипранье своихъ цѣлей, бо межъ ними а бажанями воєхъ класъ суецкойности пануе не заколочена гармонія. — Справозданье комисіи угорской констатуетъ съ вдоволеньемъ, що министерство справъ заграничныхъ повоздержалося отъ воєхъ эксцентричныхъ экспериментѣвъ, не даючыя погодити съ финансовыми отношенями державы, и хвалить зъ одной стороны амаганье гр. Кальнокого направлень до удержаня мира, зъ другой стороны подносить съ признаньемъ дѣяльність министра справъ заграничныхъ, маючу на цѣль забезпеченье союзничѣвъ на случай конфликта. — Найкрасшій результатъ, якимъ може похвалитися министерство справъ заграничныхъ, се сердечий отношеня до Нѣмечины. Зовѣмъ вѣрно отдае комисія враженье експозѣ гр. Кальнокого въ отношеню до прочихъ державъ именожъ до Италиі и Сербиі, Румуниі и Туреччины, и въ томъ отношеню нема нѣкого замѣтнои рѣшищѣ межъ справозданьемъ угорской а австрійско комисіи. Одною точкою, въ котрой рѣзнятоя оба справозданя, се отношеня австро-угорской державы до Россіи. Справозданье угорске робить роазличіе межъ правительствомъ а народомъ въ Россіи и выражае надѣю, що народъ буде съ часомъ дѣлявъ мирной замѣры правительства, коли противно справозданью австрійске зовѣмъ не до тыкае сего читана и констатуетъ загално, що отношеня монархиі до воєхъ державъ отже и до Россіи дуже приязны.

ЗАГРАНИЦЯ.

Россія. „Новости доносятъ, что съ початкомъ другой половины сего року будутъ на воєхъ росейскихъ университетахъ заведенъ шомѣочный поныты для слухачѣвъ воєхъ факультетѣвъ. Воє слухачѣ, котры при сихъ понытахъ получаютъ неотвѣдну ноту, не будутъ зовѣмъ допускатися до рѣчныхъ понытѣвъ; ты знову, котры при сихъ понытахъ отповѣдять добре, будутъ воєными отъ поныты зъ тыхъ предметѣвъ, зъ котрыхъ получаютъ наибльшій ноты. Заведенье сей установи мотивуеся тымъ, що студенты дотеперь знаючи, що ажъ съ концемъ року маюгъ робити исныты, дуже неуравильно ходять на выклады и майже вѣчно не роблять, откладючи роботу на конецъ року. — Въ Петербурѣ мае наступити зѣздъ представителявъ желѣзныхъ дорѣгъ, въ котромъ возмуть участь такожъ и делегаты министерства дорѣгъ. На зѣздѣ сѣмъ буде розбиратися справа поправки и поднесена въ Россіи продукциі стали. Pol. Cong. доносить, що уступленье министра финансовъ Буяного есть певне; наслѣдникомъ его мае бути колишній завѣдатель державного банку Лапанскій. Такожъ и уступленье министра войны Ванюковского мае бути певне; царъ дарувавъ же ему въ доказъ своихъ ласки 54000 рубльѣвъ. Наслѣдникомъ Ванюковского мае бути Ровенбахъ а не Обручевъ, якъ досп журналы голосяли. Говорять же въ высшихъ кружкахъ боются Обручева задля его досыть смѣлого либерализму. — „Новости“ доносятъ, що рада министерска выговорила резолюцію, котра дозволяе такъ росейскихъ якъ и другихъ студентѣвъ медицинскаго факультету на университетахъ въ Москвѣ и Кіевѣ приимати повадъ досп приписане часло.

Нѣмечина. Въ справѣ експозіи въ Франкфуртѣ надъ Менномъ доносятъ нѣмецкій дневники, що мѣжъ арештоваными есть такожъ швецъ Пехманъ, котрый недавно що вернувъ зъ Галліе где отовдживавъ въ вязниця кару за араду отану. На счастье удалося вѣмъ узвизненнымъ доказати свое алиби и воє они вже повныпуосаки на воєность. Тайный агенты полиційной перешукують воє локалі, где звычайно перебувають подозрѣній индивидуа. Якъ дотеперь рѣчи стоятъ, то здаеся, що робота полиція даремна и що она не открые виновника, хіба онъ самъ откритися якимъсь надзвычайнымъ случаемъ. Пѣсля „Berl. Börs. Ztg.“ епископозія оя зробила на цѣсаря Вильгельма дуже припрее враженье и онъ приказавъ зложити зъ пей докладну справу. Враженье се було тымъ больше, бо пѣсля воєхъ вѣроятностей виновниками суть соціялисты. Министръ справъ внутрѣшнихъ чинствовизъ суму 1000 марокъ, призначену для

того, кто поймае виновника, поднести до высоты 15000 марокъ. Нѣмецке правительство думало такожъ завести въ Франкфуртѣ малый станъ осыды, але доси не выдало ше жадного розпоряджени.

Сербиі. Положенье въ Сербиі ставелъ чимъ разъ критичнѣйше. Въ вывозѣ Честоводріца мали передвѣчера повстанцѣ розбиты одинъ баталіонѣй войска. Вчера зновъ повстала на томъ самѣмъ мѣсци бѣйка мѣжъ двома баталіонями войска а повстанцими. Банскій обводѣ тоже загрозеный. Повстанцѣ розбрыали коло Алексинача дроты телеграфичный такъ, що дальшій вѣстои не могли на ошѣти. — Въ граничныхъ обводахъ Чернои Рѣки, Зайчару, Цитлоку, Вользевича и Банѣ настули непокои задля отнятия милициі ерарного оружія. Подѣ начальствомъ генерала Николича выслано зъ наибльшого гарнизону около 3000 людей, щобъ непокои придушити. Вѣсти насильшій констатуютъ, що непокои зѣстали алокализованы. — Зъ Бѣлградѣ доносятъ, що въ указѣ, котрымъ король зносить на часть право прасове и право зборѣвъ суть наведеніи слѣдуючій причины: надужити свободы прасы, котрой доси уживано яко средство до розширюваня гадокъ державѣ небезпечныхъ; взглядъ на небезпечне положенье державы. Кожда газета, вакимъ выиде, мусить бути насампередъ предложена власти. Сторонництвумъ и товариствамъ политичнымъ не воєлно сходитися. — Найновѣйшій телеграма дносять, що ген. Николичъ пришовъ съ 6000 войска до Банѣ. Въ Зайчарѣ арештовано богато радикальныхъ проводничѣвъ.

Болгарія. Pol. Cong. пише, що въ Софиі ожидають приѣзду генерала Каульбарса. Его переговоры съ княземъ послужатъ за подставу згоды съ Россією въ пытаню воєсковѣмъ. Львовою мавъ передати царви письмо князя, обговорююще пытанье воєкове, а Балабановъ друге, але не относяеся до сего пытаня. Въ окруженю князя завѣряюгъ, що его послѣднимъ пренорученямъ не ходило о цѣль вызваня воєны. Оберлейтенантъ Редигеръ зѣставъ зѣвольненый задля неотвѣдного захованя и неослуху, а Котельниковъ есть лише провизирочно, доки мѣсци министра воєны не буде опорожжене особливо якъ царви такъ и князеви милою. Болгарскій офицары въ Россіи одержали лише телеграфичный наказъ, чтобы были готовы до повороту по евентуальнымъ одержаню другого телеграму. Донесенье агенциі Гавастъ, що рада министровъ рѣшила увѣльнити росейскихъ офицарѣвъ въ Болгаріи, есть неспраядливый. Въ болгарскихъ кругахъ вѣбратъ въ modus vivendi, але и оботаюгъ при томъ, чтобы воє элементы чужѣ въ болгарской арміи одержували наказы выключю отъ головы державы, и не мѣшалися до политичныхъ агитаций.

Перу. Членскій посоль въ Вашингтонѣ получавъ вѣдомѣсть зъ Лимы, що членскій отдѣлъ войска займивъ мѣсто Арекина безъ воєякого опоры. Адмиралъ Монтеро, котрый прозынався „президентомъ Перу“ утѣкъ. Такъ зближають мирный отношеня обохъ державъ чимъ разъ больше до конца, бо черезъ се занятъ Арекиныи положение генерала Иглесиаса значно скрѣпилоса.

НОВИНКИ.

— **Впр. о Константинѣ Блєвичѣ зъ Утѣшкова,** именований крылошаниномъ львовской митрополичей канитуды, рѣшився — якъ доведѣмось зъ вѣрыдостойного жерела, — резигнувати зъ достоинства крылошанина. На его мѣсце мае бути именованый крылошаниномъ якѣсь другій священникъ зъ ширшой листы предложенной правительству. Дрѣ Юл. Пелешъ прибуде до Львова около суботы и буде заннститутованый.

— **Зъ Вѣдма пишуть намъ:** Ректоръ тутешного духовного сѣмѣнища дрѣ Юл. Пелешъ доставъ во второкъ увѣльненье отъ своего уряду и заразъ по приѣздѣ дра Т. Сембратовича выѣздитъ зъ Вѣдма до Львова. — Въ суботу минувшого тыждня отбулося загалный зборъ академичныхъ товариствъ „Сѣчь“ и „Буковины“. Предсѣдателемъ „Сѣчи“ выбраный медикъ п. Коровецъ, а „Буковины“ п. Дудыкевичъ. Товариство „Сѣчь“ ухвалило выдѣлати „Альманахъ“.

— **Впр. ирм. Теошилъ Павликѣвъ** празднувавъ въ минувшю суботу 25 лѣтний юбилей своихъ дѣяльности яко приходничъ львовской церкви Успенской. Други и знакомыи складали ему ширъ благожеланя на путь дальшой его дѣяльности для нашої церкви и нашего народа.

— **П. Стефанъ Трухмѣ,** дѣлячи въ Семерѣвцѣ (коло Яворова) приолавъ — якъ доносятъ „Н. Проломъ“ 126 зр. на рукои народный цѣль, именню на „Народну Торговлю“ и на рускѣй буревъ въ Бережаннахъ, Золочевѣ, Коломыи, Станиславѣвъ и въ Стрыю.

— **Рускій народный театр.** Минувшой суботы, д. 3 в. м. представленийъ були на доходѣ и въ Таньковѣ „Фалшбаника банкнотѣвъ“, образъ драматичный Кайзера. — Репертуаръ нашої сцени, хочъ — що правда — зовѣмъ не богатый, мѣститъ въ собѣ дѣякѣ штуки, котры безъ наимешшой шкоды моглибъ погребены бути разъ на все въ кошн театральной дирекциі. Ше больше давню, що такі „штуки“ выбираются яко бенефиесы. — Публики было — такъ якъ и на попередномъ бенефиесѣ и въ Понцеловой — дуже мало, хочъ обѣ згаданый артистки такъ талантомъ, якъ и старанною грою, а такожъ поважнимъ пониманьемъ своего званя на сцениатю нашої публики вновь заслужувалибъ. Знаменито отограла свою ролю п. Гибберовичъ, добре держался п. Грыневецкій и бенефиесантка. — Въ недѣлю, д. 4 с. м., отограно такожъ церекладъ зъ нѣмецкого: „Изъ ступени на ступень.“ Тема сей пьесы, хочъ и не така диво-

глядна та романтично-ефектовна якъ въ „Фалшбаникахъ“, воєжъ таки доволѣ вже оклепана. Се стара исторя дѣвохъ долѣ середъ нового мѣского жытя. Головну ролю отограла прехорошо п. Гибберовичъ; грѣмкій оплески зѣбравъ п. Грыневецкій такъ за добру гроу, якъ и за куплеты, въ котрыхъ на тему: quod licet пановъ — non licet бѣдному та мужикови („Спаси хлонъ лишь — не кради!“) иронизувалъсь гдєякѣ подѣвъ послѣдного часу: справа славно-звѣстного черновецкого сторожа за кона Мегофера, „трансверсальный айзенбанъ“, лендербанкъ, добромильскій монастырь, выборы, куплений гр. Конарскимъ за 60 кр. лѣсъ громадскій. — Во второкъ, т. е. позавчера отограно на доходѣ „Академ. Братства“ веселу комедію Гоголя: „Женихи на выборѣ“ и оперетку А. Фредри „Нѣчѣтъ въ Апеннинахъ“. Дуже добре грали въ первой пѣсѣ п. Грыневецкій и п. Гибберовичева, вдоволично п. Стефанъ и п. Гибберовича. О другѣй пѣсѣ се лишь сказати можемо, що выше о „Фалшбаникахъ“. При случаю замѣчаемо ше, що хочъ узнаемо заходы дирекциі около представления новѣйшихъ творѣвъ галицко-русскихъ писателѣвъ, то воєжъ думаемо, що не належалобъ при томъ забувати и на се, що и украинско-руска драматична литература послѣдними часами значно збогатилася. Есть прецѣ ше гдєякѣ доси не представленийъ творы Квѣтки Основяненка, „Переяславка пѣч.“, колька новыхъ оперетокъ; въ альманаху „Рада“ напечатана прехороша драма Старицкого „Не судилось“ и пр. и пр. Належалобъ може увѣйти въ контактъ съ украинскими театральными труппами, и при ихъ поможнѣ можнабъ легко доновити и отновити репертуаръ, оживити интересъ публики. (К. о.)

— **Зъ представлєня на доходѣ „Анад. Братства“** було всего доходу brutto 160 зр. 15 кр. Зъ того отчислила собѣ дирекція 60 зр. титуломъ коштовъ, а 50 зр. 08 кр. яко половину чыстого доходу. Для „Братства“ пришло по отшпибеню коштовъ комитету 44 зр. 43 кр., окрѣмъ надатковъ въ сумѣ 43 зр. 36 кр., — разомъ 87 зр. 79 кр. Выдѣлъ „Анад. Братства“ позволяе собѣ зложити на сѣмъ мѣсци за воє надаткы прилодне, сердечне „Спаси Богъ“. Жертвовали: ВП. М. Дыметъ 6 зр., ВПреоов. ен. Сяльвестеръ 5 зр. Е. М. п. ректоръ Ритнеръ, дрѣ К. Сушкевичъ, дрѣ И. Добрянскій, дрѣ Янковскій — по 4 зр., п. Глянцъ 2 зр., п. а С. Ильницка, о. Дрималикъ, о. Ф. Сембратовичъ, дрѣ О. Огоновскій, проф. Медведскій, ип. Лилієнъ, Гуляй, Прокопчицъ, К. Левицкій, Коцовскій — по 1 зр., проф. Цеглинскій 80 кр., и пр.

— **Львовска митрополича консисторія русна** взымае архієпархіальне духовенство до зѣбраня жертвъ на обновленье катедральной церкви въ Перемышлѣ. Духовенство львовской архієпархіи повинно тымъ усерднѣйше занятыи порученымъ ему консисторією дѣломъ, бо латинскій ординариятъ въ Перемышлѣ выдѣвъ куренду до ового духовенства, въ котромъ остербае своихъ вѣрныхъ передъ збирателями складокъ на руску катедральну церковь черемыску.

— **Нова читальня** закладаеся въ Иванѣвцѣ коло Терѣбовлѣ. Яко основателѣ подписались на отгутахъ: Василь Храпильный, уриватель школы; Василь Ковалчукъ, начальникъ громады; Тимко и Иванъ Кузыкъ, шѣсть Овчарѣвъ и ше 7 ишихъ господарѣвъ. Статутъ приолали на руки редакциі „Вѣтъковщины“. Щастъ Боже!

— **Непованованье рускихъ святъ** въ с. судахъ. Дня 7 л. надолота с. р. въ день св. Димитрія отбувалася въ Золочевѣ розправа передъ присяжными противъ Русинови. Русинами були свѣдкы, ба и одинъ членъ трибунала и гдєякѣ судиі присяжній были Русины. Но на сѣмъ не конецъ. Того таки дня ставали передъ судомъ окружнымъ, яко трибуналомъ апелляцинымъ, Русины поммо свята. Для живѣвъ судѣ окружный въ Золочевѣ дуже оглядний, бо розпрыви жидѣвскій, вызначеный въ свята жидѣвскій, отрочувавъ. Лишь пр-ва Русинѣвъ не дѣзонають ошѣки. Якъ бачимо, поммо колькоразового упомнєня публичного, не перестаютъ суды окружній отбувати розпрыви карній въ нашѣй свята.

— **Про дальшій розкопы старинного Галича** выймаемо зъ листу о. Лаврецкого до дра Шараневича слѣдуючій вѣстои: Крѣмъ згаданныхъ въ минувшѣмъ листѣ двоухъ стовпѣвъ чотырогранныхъ откриты еще такъ самѣ два въ недалекѣмъ отогупѣ, такъ ше справдѣ треба въ томъ мѣсци догадуватися внутря церковцѣ, дуже мало розмѣрѣмъ. Якъ вже згаданѣ было въ попередномъ листѣ, дальше розкопуванье фундаментѣвъ церкви Благовѣщенской было неможливе, бо воперекъ ей розваливъ переходять гостинець, котрый пришлосябы розкопати, на що потребно мати окреме позволенье. Для того о. Лаврецкій перенѣсь для 29 м. м. работы до церкви Спаской. Ходить ту о то, чтобы розкопаный вже фундаменты шокрты землею, зрѣвнати и забезпечити ихъ отъ заливу воды боковыми ровами. Насампередъ розкопачо отъ повѣдочной стороны вывозити насыпы на дазлу могоду, чтобы зрѣвнати мѣсде для дальшихъ праць. Коли ту розкопувано до сноду и вывожено румовище зъ берега, натрафлено на гладкій камѣнь вѣнчакъ, въ котромъ отъ разу можна було догадуватися чогось надзвычайного. Коли усунено верхню верстуву румовища, показалоса довга, одлощѣльна плыта, въ котрой можна було познати вѣкъ отъ трупны. Коли обкопано камѣнь до кола, показалоса нова находка прекрасныхъ забуткомъ нашої бувалыщны — *трумлюю, выкованого зъ одной штуки каменя-валыжа.* „Заразъ зъ початку — пише о. Лаврецкій — коли верхню часть землѣ отогнуено, выло менѣ въ очи, що вѣкъ не приотавало добре до сѣдняка — троха высунене було за край — такъ що а вже отративъ надѣю найти въ той трумѣ что небудь цѣкавого. И справдѣ, въ трумѣ знайдено только спорохнѣлы кости и

якѣсь камѣнцѣ, — жадныхъ ишихъ останковъ не було, а навѣтъ трумна сама въ спѣднихъ частяхъ богато утерѣла отъ вохкости, такъ що вѣко при выдѣбуваню переломалоса на двое. Въ трумѣвъ перешукано все якъ найстараннѣйше, але забутковъ нѣякихъ въ нѣй не нашлось окрѣмъ недогнилого кусника черной, вовняной матеріи и кусника шкѣрки зѣбува. Очевидно въ такой оказалась трумѣвъ лежала якъсь значна особа, котра мусѣла мати при собѣ якѣсь ознаки, котры познѣйше, здаеся, зѣстали зрабованѣ“. Крѣмъ тон трумны повыкопувано и ту богато гвоздѣвъ отъ великими головками, знайдено желѣзну заову отъ анкѣровъ, котрыми муръ бувъ стягненый. Перешукано такожъ поле И. Сушка, котрый минувшого року мавъ плугомъ наткнути на плыту; плыты не знайдено, а только тисове камѣнь до отѣнѣ, гладко отбесане и добре заховане, и то досытъ глубоко въ землі. Зъ того познати, що якъ камѣнь зъ муру отѣнѣ спадѣвъ на долину, то утворилася висока купа, по котрой дальшій штуки котилоса и отскакувала на 6—10 сажѣвъ на бокъ; придатный, а на верху лежачій камѣнь забрано до ишихъ будинковъ; надѣятисъ, що въ спѣднихъ верстахъ подѣ румовищемъ уцѣлѣло ту больше забутковъ нашої отарны, нѣжъ гдєинде.“

— **Нову почту открито** въ Калагарѣвцѣ, повѣта скалатского.

— **Именованя въ арміи.** Викторъ Джулинскій, Евгений Воевудка и Евгений Чайковскій именованый поручниками пѣвантеріи; Иосифъ Зубрицкій надпоручникомъ кавалеріи, Василь Голубецъ надпоручникомъ артилеріи, Стефанъ Танчаковский, Теофиль Гарасимовичъ и Францъ Мавдыбуръ надпоручниками ландверы, Игнатій Грегоровичъ капитаномъ драгонѣвъ I ой класы.

— **Змѣна въ приналежности громадъ.** Громады: Устье зелене, Межигорье, Лука и Тростянецъ выключаются съ днемъ 1-го сѣчня 1884 р. зъ округу повѣтвой репрезентации въ Товмачи, а прилучаются до такоижъ репрезентации въ Бучачи.

— **„Macierz Polska“** намѣряе купити отъ ко. Стояловского его газетки „Wieniec и Przewodnik-y“. Маршалокъ Дрѣ Зыбликевичъ, яко кураторъ „Macierzy“, веде переговоры въ томъ дѣлѣ съ ко. Стояловскимъ.

— **Соціалиста Сидоровича** (Балицкого), котрый утѣкъ бувъ на приготованѣмъ кони зъ полиційного арешту, але за Львовомъ бувъ зловленый, власти отставили були на его влоане жаданье до ромуньской граници. Тымчасомъ власти ромуньскій не перешутили его черезъ границу безъ пашпорту и онъ поѣхавъ до Швайцаріи.

— **Отъ о. Данила Танячкєвича** отримуюе слѣдующе письмо: „Въ томъ часѣ, коли се пишу, повиний вже и статутъ и просьба до намѣстничства, въ ужитокъ Ви. засовникѣвъ „Правдѣ“ при поданяхъ о затвержденье такыхъ товариствъ, бути надрукованый. Отже за невелику цѣну, колькадесять крейцѣровъ, будутъ вже могли зъ сего коростати. Въ той способѣ цѣлыи трудъ при подаваню буде залежати на томъ, подіоати свое имя и прѣзвище на просьбѣ зъ верху и на рубрумѣ, мѣсде и дату въ тойже, подіосати такъ само кождый примѣрникъ статута при концѣ, вписати въ порожній мѣсци названя „Правды“ поєля парохіи, названя мѣсцевости, мѣсцевой церкви, взглядно и филиальныхъ, коли въ парохіи находится больше церквей, (установа одинайцята, точка перша), якъ такожъ громады чи громадъ, коли до парохіи належитъ больше громадъ (установа одинайцята, точка четвєрта и въ установѣ двацѣты третѣй, точка друга). (Нашишея въ той способѣ: въ церквѣ и. п. Залѣсцкой яко матерной и церквахъ Н. Н., Н. Н. яко филиальныхъ; громады Залѣсцкѣ, якъ такожъ громада Н. Н. яко до парохіи прилученыхъ). Зъ той причины, що якось удалося змѣстити цѣлыи статутъ на одномъ аркуши, буде выдатокъ на стемплѣ выносити: 50 кр. на просьбу, а на 5 примѣрникѣвъ по 15 кр., — отже разомъ 1 зр. 25 кр. Стемплѣ прибываються на воєльномъ мѣсци зъ боку такъ на статутѣ (на статутѣ зъ боку але на горѣ) якъ на просьбѣ, — отже переписаннѣ не потребуюгъ бути. Що число надрукованныхъ примѣрникѣвъ не велике, то раджу скоренко замовляти.“

Д. Танячкєвичъ.
(+) **Польска газета „Samogząd“** противъ рускихъ читателѣвъ. Въ додатку „Gmina“ до 22 ч. „Samogząd“ у находимо напасть на рукои читальнѣвъ за те, що въ нихъ не находится аиѣ одной польской газетѣ, аиѣ одной польской книжки. Се возбужде въ п. Марк. Туркавскѣмъ, редакторѣ „Samogząd-y“, велике недоволенье, бо черезъ выдѣленье польской литературы зъ читаленъ рускихъ — они отаються часто мѣсциами неприязныхъ Полякамъ „затѣй москалофильскихъ“. Зъ той причины п. Туркавскій взымае власти автономичный и ц. к. отароства (Polizei!), чтобы мали бачне око на рускѣй читальни. Якъ бачимо, п. Туркавскій накликае гонителѣвъ-Фараонѣвъ на рускѣй читальнѣвъ за те, що въ нихъ нема польскихъ газетъ (NB. въ первой линіи „Samogząd-y и Gmin-y“), а не запытавъ себе мабутъ нѣколи о те, чи въ польскихъ читальняхъ (не лишь на Мазурахъ, але и въ рускѣй части краю) суютъ рускѣй газетѣ и книжки? Але что то, у насъ леда кто, леда який редакторъ польскій, — а вже онъ иривокое собѣ право патроната надъ народомъ рускимъ и надъ его дѣлами и подѣ плащикомъ великою любви „ruskiego ludku“ готовъ наклеватки на него воє адоєй силы. Панове, полишѣтъ ошѣку надъ нашимъ народомъ вже таки намъ самимъ, — а вы вже съ своими езугами дбайте про просвѣту та уморальченье тыхъ дѣлѣчѣвъ та графѣвъ, що по 1 крейцарю купуюгъ 4 морги хлѣокового лѣса!...
— **Нова розправа въ процесѣ жидѣ Риттера,** згожѣнныи и Стохлинского отбудеся вже не въ Решовѣ, але въ Краковѣ. На сколько вже теперъ мо-

жна судити зъ донесенъ газетныхъ, нове сльд отво значно ослабило актъ обжалована. До „Dziennik-a Polak-ogo“ доносать зъ Кракова, що Alliance israhelite не платитъ въ сямъ процесъ, а лишь кълкохъ жидовъ вьдять по цълбй Галичин и збирае складку на оплату адвокатовъ.

— **Вояць хитроць.** Подглядѣвъ вояць, що селянинъ на ярмарку продавъ быка, доставъ 50 зр. и сховавъ за пазуху. Подбѣгъ вояць на передъ дорогою, куды мавъ повертати шаолавый ярмарочникъ и нѣбы случайно стрѣчае его. Похристоувавшись, идуть разомъ и балакають. Аж вояць наразъ каже до селянина: „Газдоньку, обдаруйте мене бѣдного вояка якимъ ринькомъ, двома, а вамъ Богъ надгородитъ. Я такій бѣдолаха, бо мавъ при собѣ 2 зр.“ Селянинъ на те: „Ой, пале вояць, обдарувавъ я васъ, але ей-Богу, не маю такожъ при собѣ анѣ крейцаря!“ — „Ей же не маєте?“ пытае вояць. — „А щобъ я —“ Вояць перерывае его: „Ну, я вамъ вѣрю, не присягайтеся. Не журѣтся. Я знаю опобѣ, що заразъ и вы и я будемо мати грошѣ.“ — „Якимъ опобобомъ?“ пытае лакомый селянинъ. На те вояць: „Ось тутъ близько каплицы св. Антонього, я знаю такую молитву, що ажь помолуюсь, то св. Антоній збѣлае намъ грошѣ.“ — „И подѣлмося ними!“ почавъ наставати селянинъ. — „Добре, подѣлмося!“ Пришли до каплицы, клякають оба и вояць починае молитися. По молитвѣ шукае коло себе грошей и находить въ кишени 2 зр. Селянинъ заразъ: „Дѣлмося!“ Вояць давъ ему 1 зр. Поуклякали зновъ и вояць молотся вь-друге: „Св. Антоній, по грошка якось вынѣ зсылаешъ, збѣлаи жъ намъ больше!“ Скончивъ молитву и зновъ почавъ шукати коло себе, — нема нѣчого. — „Симъ разомъ здасе св. Антоній вамъ збѣлае, ану пошукайте коло себе!“ Селянинъ починае отмагати; ще не шукавъ, а вже божится, що нѣчого коло него нема. Вояць тогды принявъ строгій видъ и силомъ цъ взявол шукати. Не довго трудився, бо заразъ зъ за пазухи селянина вынявъ 50 зр. „Отъ бачите, св. Антоній збѣлае намъ больше!“ Ось менѣ 25, а ось вамъ 25.“ Селянинъ бѣдолаха не знавъ що казати, ставъ, зложивъ на окрестъ руки, таи нѣбы дуже дивуючися, каже: „Ая, ая, збѣлае намъ! Госпононьку милосердний, змилиуйся надъ нами!“

— (Дрѣбнѣ вѣсти.) Цѣсаръ дарувавъ громъ. Токарня, пов. сяничого, 100 зр. запомогти на укѣнчене будовы церкви. Два 30 л. жовтня погорѣло въ Демяновѣ (почта Бурштынъ) 8 господарѣвъ и оцали безъ крышѣ и кусника хлѣба. Жертвы можна посылати на руки о. Гр. Грыцай. — Зъ вьзничѣ львовского суду карного утѣкъ мня. тыжня арештантъ Райсигъ, бувшій народный учитель, кълкока разовъ караний за крадѣжъ.

Вѣсти епархѣальнѣ.

Зъ АЕнархѣ Львовской.
 Въ пропозицію принятъ оо.: I. на Сѣлецъ, дек. галицкого — 1) Юанъ Гургула зъ Путятинѣ, 2) Юанъ Городской зъ Пасѣчнѣ, 3) Тома Березовский зъ Дубравки; Павло Габбоничий зъ Черемхова, Лонганъ Раковайский зъ Боднарова, Юанъ Дурбакъ зъ Увсы, Юанъ Обухкевичъ зъ Пацнкова, Мих. Скородинский зъ Малехова, Юанъ Рогожинский зъ Датковецъ, Илрѣй Свѣчинский зъ Стрѣлкова и Юстинъ Подлѣсецкѣй зъ Маряполя. — II. На Велико поле, дек. городецкого, оо.: 1) Юанъ Гуглевичъ зъ Лозины, 2) Онуфрѣй Крыничий зъ Дубровецъ, 3) Никита Хоркавай зъ Великополя; Володим. Гляньский зъ Девятиць, Мих. Добровольский зъ Коломыѣ и Левъ Луцкѣй зъ Львова. — III. На Парѣце, дек. надбѣрянского, оо.: 1) Модестъ Держко зъ Галичанаова, 2) Юанъ Городской зъ Пасѣчнѣ и 3) Юсефъ Кучинский зъ Парѣца. — IV. На кашелюню Григорѣвъ, дек. журавненского, оо.: 1) Юлианъ Радкевичъ зъ Куликова, 2) Мих. Бачинский зъ Ладаецъ, 3) Мих. Вельчко зъ Книгиничъ; Фавстинъ Гавришо зъ Лонѣ, Игн. Муликъ зъ Потока, Порфирѣй Ступиничий зъ Товмача, Емилиѣй Андрохвичъ зъ Старыхъ Богородчанъ, Юсефъ Баласевичъ зъ Боянъ и Леонтѣй Конертышкѣй зъ Теревоблѣ.

На конкурсъ ровписанъ капеляни: 1) Мапавѣвъ, дек. залозецкого, надана приватного; речинце до 8 (20) грудня 1883; 2) Кйдановъ, дек. чертковского, прив. надана; 3) Сороки, дек. городеньского, прив. надана; 4) прихѣдъ Карлѣвъ, дек. сятыньского, прив. надана; вѣ три послѣднѣ съ речинцемъ до 15 (27) грудня с. р.

— На товариство „Шидьна Помѣчь“ жертвовали: Пн.: Юл. Кимаковичъ, ц. к. ревидентъ касовый во Львовѣ, 50 кр.; дръ Мих. Король, канд. адвокатскѣй, 50 кр.; о. Он. Ганкевичъ, прих. Волча, 50 кр.; о. Макс. Мильковичъ, прих. Полянчика, 2 зр.; о. Мих. Куневичъ, ц. к. капелянъ въ Бернѣ, 3 зр.; о. Петровичъ, свѣцъ въ Чолганахъ, 1 зр.; о. Фил. Бачинский, прих. въ Козловѣ, 5 зр.; о. Юанъ Христофолименст, прих. въ Пасѣчнѣ, 3 зр.; о. Амв. Полянскѣй, презектъ дух. семин. во Львовѣ, 1 зр.; о. Мих. Фортунъ, деканъ въ Хуртарѣ, 2 зр. Товариство дякуе сердечно вѣсьмъ благодарѣтелямъ, а во виду надходячей зимы поручаея благосклонной жертволюбности руской публики.

Переписка Редакци и Администраци.
 Веч. Л. Д. зъ Лабинь. „Дѣло“ высылаеся Вамъ правильно; видко почта виновата. Жаданй числа высылаемо днесъ вь-друге. — Веч. А. К. зъ Блѣй. До кѣнца року ще 1 зр. — Веч. М. М.

зъ Дубляна. Приолай днесъ 3 зр. записали мы за III, не за IV кварталъ. — Веч. I. К. зъ Цемули. До кѣнца року ще 1 зр. — Веч. А. П. зъ Тысовици. За подяку приѣде намъ 1 зр.

Курсъ львовскѣй зъ дня 28. л. жовтня 1883.

	ПЛАТИТЬ		ЖДАЮТЬ	
	авотр.	валютноу	р. кр.	р. кр.
1. Акции за штуку.				
Жельзн. Кар. Людв. по 200 р.	282 50	285 50		
Львѣн.-черн.-ло. по 200 р.	166 25	169 25		
Банку гни. галиц. по 200 р.	286 —	291 —		
2. Листы заст. за 100 р.				
Общ. кредит. галиц. по 5% ав.	98 55	99 55		
" " " " по 4% ав.	89 50	90 50		
" " " " по 5% ав. период	98 55	99 55		
Банку гни. галиц. по 5% ав.	101 60	102 60		
Листы дов. гал. рует. банку п. 6%	100 —	101 50		
3. Листы довжнй за 100 р.				
Общ. роев. кред. Завед. для Гал. и Буков. 6% долов. въ 15 лѣтъ	—	—		
4. Облиги за 100 р.				
Индоминяци галиц. 5% м. в.	98 90	99 90		
Облиги коммунальнй Гал. банку руетик. 6%	95 —	98 —		
Пожични кр. зъ р. 1873 по 6%	101 50	102 50		
" " " " " " " " " "	18 —	20 —		
5. Льосы мѣста Кракова				
Станиславова	22 —	24 —		
6. Монеты.				
Дукатъ голландскѣй	5 64	5 74		
" " " " австрѣйскѣй	5 65	5 75		
Наполеондоръ	9 52	9 62		
Швангерпѣль	9 82	9 93		
Рубель росѣйскѣй сѣребнѣй	1 54	1 64		
" " " " " " " " " "	1 16	1 18		
100 марокъ швейцарскѣй	58 70	59 50		
Серебро	—	—		

Отозва.

Выдѣль филия товариства „Провѣста“ въ Тернополи уграине тыхъ П. Т. Членовъ, котрѣ ще не зложили вкладки членской за сей рокъ о якъ найскорше надѣслатье тожъ; бо инакше не буде вмѣ высланы Илюстрованыи Календарь. Особного убоженя не выслаея выдѣль, щобъ оцадити филия выдатковъ почтовыхъ.

Зъ Выдѣлу филия тов. „Провѣста“.
 Въ Тернополи дня 25 жовтня (6 лютюпада) 1883. Ол. Баревский, голова филия.

(Надѣслане.)

Заплата за вѣру.
 „Будапешть. Ваше Благородѣ! Майже мѣсяць тому назадъ употреблявъ я швайцарскѣй пѣгулки Брандта въ томъ увѣреню, що вже разъ „найшовъ я радикальне средство противъ обструкци, що мене такъ мучить. Моя вѣра оправдала ся свѣтлымъ наследкомъ и я зовсѣмъ подужавъ, „отъ коли ихъ уживаю. Я не могу залишити, „щобъ не подякувати Вамъ за се средство. Вашъ „покорный I. де Поттери к. у. оберштлейт. ген. „ведѣвъ въ отставцѣ. „Hôtel national“, An Hegri „Aroth. Rich. Brandt. Zürich (Schweiz).“

Швайцарскѣй пѣгулки анг. Брандта очищуютъ кровъ и сутъ найбѣшми въ всякихъ хроничныхъ хворобахъ.
 Мы вѣдъ дуже цѣнямо ихъ и мусимо тымъ больше уважати на тое, щобы достати ей пѣгулки только правдай. На етикетѣ каждой коробки муситъ бути подпись Richard Brandt и бѣлый крестъ на червонѣмъ поли. Коробка коштуе 70 кр. въ аптекахъ.

Въ великой сали „Народного Дому“.

РУСКІЙ НАРОДНЫЙ ТЕАТРЪ
 подъ зарядомъ И. Виберовича и И. Грыневещого.

Въ четвергъ дня 27 жовтня (8 падолѣста) 1883.
 По разъ першій

О Л Е С Я

опера въ 3 актахъ. — Слова и музыка ПОРФИРИ БАЗАНЬСКОГО.
 Певна оркестра тов. „Гармонія“ (Режисеръ П. Грыневещкѣй.)

О с о б ы:

Романъ Комаренко, дворянинъ	В. Пляшевскѣй
Олеся } его довык	П. Попелова
Мѣся } его острѣнка	И. Виберовичева
Матрона, его острѣнка	А. Таньска
Потаковский, дворянинъ	С. Стеуракъ
Теофиль Восводичъ, дворянинъ	П. Кариньскѣй
Григорѣй Трусъ	И. Попель
Захарко, его сынъ	И. Грыневещкѣй
Михайло	П. Яковичъ
Гарисъ } правники	М. Котовичъ
Федъ	О. Осповичъ
Горпина	И. Стеуракова
Патака } служащй у Романа	П. Домковичъ
Басиль	М. Новицкѣй
Михаель	И. Подляшескѣй
Ангель	Н. Лука

Цѣны мѣсць: Фотель 1 зр., крѣсло въ першихъ V-ти рядахъ 80 кр., въ дальшихъ рядахъ 60 кр., паркетъ 40 кр., партеръ 25 кр., галерѣя 20 кр.

Билетѣвъ достати можна въ торговлѣ п. Дымета въ рынку и въ комнатахъ товариства „Руска Бесѣда“, улица Скарбковска Ч. 2, а вочеромъ отъ годинъ 5-ти при касѣ.

Початонъ точно о годинѣ 7-мѣй.

Якъ заводити Правды на ладъ закомарской Правды?

Розказавъ Данило Тянчикевичъ, духовный Закомаря. Накладомъ „Батьковичны“ Цѣна 10 кр., а почтою 12 кр. Достати можна черезъ редакцию „Батьковичны“.

Гѣдне уваги.

Каву, рижъ, солонину, смалець, повѣла, слякы сухѣ, сливовицю, вино и т. д. высылаю въ найбѣшнихъ родахъ и по найприступнѣйшѣй цѣнѣ и лишь первостепенной товары, котрѣ на случай неподобы приймаю назадъ безъ всякихъ выдатковъ.

4 ⁸ / ₁₀ кильо	Кавы чѣльноп отъ 5 зр.	70 кр. — 8 зр.
4 ¹ / ₂ "	Гербаты самыя переди. отъ 2 зр.	75 кр. — 8 зр.
4 ¹ / ₂ "	Винограду французского 2 зр.	50 кр.
4 ¹ / ₂ "	Повѣля найбѣшнихъ 1 зр.	75 кр.
4 ⁸ / ₁₀ "	Сливовъ сушеныхъ 1 зр.	90 кр.
4 ⁸ / ₁₀ — 4 ⁸ / ₁₀ к.	солонины або смалець 3 зр.	90 кр. — 4-15 кр.
4	литры правдайво слявовицѣ 4 зр.	25 кр.
4	араку Сива 4 зр.	— кр.
5	кильо огорковъ або пазряки въ оцѣ 1-70 кр.	— 1-90 кр.
4 ⁴ / ₁₀	кильо меду самого найбѣшого 2 зр.	80 кр.

Цѣнники выслаю франко.
Тома Гуровичъ
 Будапешть VII. Königsgasse Nr. 23.

NEUE (13.) UMGEBEARBEITETE ILLUSTRIRTE AUFLAGE.
Brockhaus' Conversations-Lexikon.
 Mit Abbildungen und Karten.
 Preis à Heft 30 kr.
 JEDER BAND FL. 4.50. LEINWAND FL. 5.40. HALBFRANZ FL. 5.70. O.W.

Съ днемъ 1 (13) лпня 1883 р. стала выхидити во Львовѣ два разы на мѣсяць, кожного 1 (13) и 15 (27) гумористично-сатирична часопись

„НОВЕ ЗЕРКАЛО“

подъ редакцию **Василѣй Назорного.**
 Програмою „Нового Зеркала“ есть оборона руской народности противъ всякихъ посторонныхъ напастей и объективна критика пороковъ руской оупольности.

Предплата на „Новое Зеркало“ выноить до кѣнца року 2 зр. а. в. Предлату приймають редакцию вѣсьхъ рукописъ часописей и администраци „Нового Зеркала“ во Львовѣ, улица Скарбковска ч. 2. (18—?)

5 КИЛОВѢ
БОЧѢВКИ ВИНА
 поручае
 ТОРГОВЛЯ ГЕГЕЛЯЙСКО-ТОКАЙСКИХЪ ВИНЪ
К. Ф. ПОПОВИЧА
 ВЪ ТЕРНОПОЛИ

1 бочѣвка	Гегелайского столового	2 зр. 10 кр.
1 "	Гегелайского столового лучшой кости 2 зр.	30 кр. и 2 " 50 "
1 "	Гегел. стол. ароматичного 3 "	— "
1 "	Самородного вытравного 4 "	30 "
1 "	Ермелеки-Бакаторъ стол.	2 " — "

Повыше наведенѣй цѣны розумѣются вразѣ съ бочѣвкою окованною желѣзными обручами и оплаченымъ портомъ почтовымъ, такъ що благоосклонной отбиратель жадныхъ больше коштовъ не поносить. Куцуючи вина особно только у продуцентѣвъ ручитъ за здоровѣй добръ, натуральнй и лучший вина якъ зъ Вершець, и проситъ о ласкавай замовленя. (1—?)

ФАБРИКА ДЗВОНѢВЪ

Ивана и сына Антонѣя Серафинъ
 въ Калуши (почта и стация желѣзницѣ),

надѣлена сѣребнымъ медалемъ заслуги и листомъ похвальнымъ на выставѣ рѣльничѣй, якъ такожъ признаемъ на выставѣ тов. им. Качковского въ Коломыи (якъ се поувѣдчали и часописи), посѣдае на окладѣ готовѣй дзвонѣ и выбраея якъ найскорше подѣ приступными условиями дзвонѣ въсялякой ваги и объема, ручаючи за *тревѣльностъ матеріалу и гармонійный звукъ.*

Вирен. и Воеч. оо. приходникѣвъ упрашають о ласкавай замовленя, котрѣ выноиваютъ якъ найточнѣйше съ глубокимъ поважаньемъ
 Иванъ и сынъ Антонѣй Серафинъ.
 (31—36)

Лькаръ-дентистъ
 зъ Вѣднѣ
А. ШТАЙНЪ
 осѣвъ постоянно въ
Тернополи
 и лѣчытъ всякѣ хворобы устъ и зубѣвъ. Операцѣя, пломбованя, чистиеня зубѣвъ, виралюваня штучныхъ зубѣвъ и щѣвъ доершуе якъ найлучше и найдеактивнѣше.
 Мешкае въ домѣ антиквара, п. Язрогевича. (1—3)

ГЕНРИКЪ ТЛУМАКЪ
 дипломованый
ВЕТЕРИНАРЪ ЗЪ ВѣДНѢ
 осѣвъ въ
Тернополи
 и лѣчытъ всякѣ хворобы забрѣтъ домовыхъ. (3—3)

АНТ. ЩЕРБА
МУЖЕСКІЙ КРАВЕЦЪ
 во Львовѣ, при ул. Кеперака ч. 5.
 має честь поручити Вч. Пт. Публицѣй и Вч. Духовенству своимъ **РОБОТНЮ МУЖЕСКОИ ОДЕЖИ**
 послѣ найповѣшнѣй моды, зъ найлучшихъ товарѣвъ и по цѣнахъ зъгъ найдешевшихъ, упрашаючи люо Русинѣ о ласкавай взгляди Вч. П. Т. Публицы и Вч. Духовенства поручаея ласкавому покровительству.
 Вѣсь ласкавай замовленя выконуютьсѣ въ найкоротшѣмъ часѣ. (11—12)

!! Новѣсть !!
 Рускѣй буквы на листовѣмъ паперѣ и конвертахъ
 за 100 штукъ друковъ 35 кр.
 за 50 штукъ друковъ 25 кр.
 Билеты гратуляцѣй въ рускѣй сѣй напѣсами: „Много лѣтъ“, „Поздоровлю сѣ днемъ ангела“, „Всего добра“, „Въ день нового года“ и т. п., бѣлы отъ 2 кр. кольоровѣ въ окрасахъ до 1 зр. а. в. въ великомъ выборѣ поручаея.
К. М. Вознякъ во Львовѣ ул. Орменьска ч. 6. (напротивъ „Народного Дому.)

Въ администраци „Дѣла“ можна достати слѣдуючѣй працѣ бл. п.
Володимира Барвѣньского:
 1. **СКОШЕНЫЙ ЦВѢТЬ** (выкомъ зъ Галицкихъ образковъ), цѣна 1 зр.
 2. **БЕЗТАЛАННЕ СВАТАНЬЕ**, образокъ зъ Галицкого жита, цѣна 80 кр.
 3. **ОТЧИТЬ ВЪ 100 ЛѢТНЙ РОКОВИНЫ ЦѢСАРИ ЙОСИФА П. 17 (29) падолѣста 1880**, цѣна 25 кр.
 4. **БЕСѢДА ВЫГОДОШЕНА НА НАРОДНОМЪ ВѢЧУ РУСИНѢВЪ 18(30) падолѣста 1880** о экономичныхъ справахъ, цѣна 15 кр.
 Доходъ зъ первого творѣя признауче Родина побѣдѣна на памятникъ нагробный, зъ дальшихъ же трехъ працѣ на стапендию им. Володимира Барвѣньского. (9—?)

„ВЪ ОБОРОНѢ ЧЕСТИ“
 повѣсть Г. Раймунда въ трехъ частяхъ. Цѣна 2 зр. 50 кр., съ пересылкою 2 зр. 70 кр. (Повѣсть тая отиеть въ оригиналѣ пѣмѣньомъ 8 зр. 40 кр.)
 Достати можна въ Администраци „Дѣла“.